

Roll No.

Total Pages : 8

4430/MH

C-2051

SOCIAL SCIENCE RESEARCH METHODS

Semester-VI

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 70

Note : The candidates are required to attempt **two** questions each from Sections A and B carrying 10½ marks each and the entire Section C consisting of 14 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION—A

1. Explain various steps involved in conducting Social Research. 10½
2. Define the Hypothesis. Write the main features of a good Hypothesis. 10½

4430/MH/646/W

[P. T. O.

3. Explain various characteristics of Scientific method. 10½

4. Discuss merits and demerits of questionnaire technique. 10½

SECTION—B

5. Explain different types of Non-Probability or Non-Random sampling. 10½

6. Discuss essential steps involved in Report writing. 10½

7. Define the Statistics. Discuss its functions in Social Research. 10½

8. Calculate the mean from the following data : 10½

Marks	No. of Students
0-10	2
10-20	8
20-30	25

4430/MH/646/W

2

Marks	No. of Students
30-40	30
40-50	45
50-60	25
60-70	15
70-80	10

SECTION—C

9. Write short notes on the following in 5-7 lines each : 14×2=28

- (i) Social Research.
- (ii) Objectivity.
- (iii) Editing.
- (iv) Mention two qualities of a good researcher.
- (v) Research Design.
- (vi) Secondary Data.

- (vii) Simple Random Sample.
- (viii) Participant Observation.
- (ix) Interview.
- (x) Tabulation.
- (xi) Observation.
- (xii) Schedule.
- (xiii) Coding.
- (xiv) Write two uses of Statistics in Social Research.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10½ ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 14 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

1. ਸਮਾਜਿਕ ਖੋਜ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10½
2. ਪਰਿ-ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਇਕ ਚੰਗੇ ਪਰਿ-ਕਲਪਨਾ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ। 10½
3. ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਧੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10½
4. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10½

ਭਾਗ—B

5. ਅਣ-ਸੰਭਵਤਾ ਅਤੇ ਅਣ-ਬੇਰਤੀਯ ਸ਼ੈਪਲਿੰਗ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10½

6. ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਜਰੂਰੀ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10½
7. ਅੰਕੜਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਸਮਾਜਿਕ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10½
8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਔਸਤ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾਉ: 10½

ਅੰਕ	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਣਿਤੀ
0-10	2
10-20	8
20-30	25
30-40	30
40-50	45
50-60	25
60-70	15
70-80	10

ਭਾਗ—C

9. ਹਰੇਕ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ 5-7 ਸਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ: 14×2=28

- (i) ਸਮਾਜਿਕ ਖੋਜ।
- (ii) ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ।
- (iii) ਸੰਪਾਦਨ।
- (iv) ਇਕ ਚੰਗੇ ਖੋਜ-ਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਰੋ।
- (v) ਖੋਜ ਡਿਜ਼ਾਈਨ।
- (vi) ਗੌਣ ਅੰਕੜੇ।
- (vii) ਸਧਾਰਨ ਬੇਤਰਤੀਬ ਸੈਂਪਲ।
- (viii) ਸਹਿਭਾਗੀ ਨਿਰੀਖਣ।
- (ix) ਇੰਟਰਵਿਊ।
- (x) ਸਾਰਨੀਕਰਨ।

- (xi) ਨਿਰੀਖਣ।
- (xii) ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ।
- (xiii) ਕੋਡਿੰਗ।
- (xiv) ਸਮਾਜਿਕ ਖੋਜ ਵਿਚ ਅੰਕੜਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਦੋ ਫਾਇਦੇ ਲਿਖੋ।